

nap stb.) Egész sereg régi versének van itt a kézirata, amelyek nincsenek a gyűjteményekben, (pl. Hódmezővásárhelyen, Nyírbátorban stb. írott versek). Külön csoportba lehet szedni az 1894 óta írt verseket: Ezek címei: Erdei dalok (Lubló 1894), A Tátrában (1894), Mócsi zsidó (1894), Régi hangok (1894), A századvég (1894), Az újhelyi kántor (1894), Kossuth temetése után (1894), Meghalt Kossuth Lajos (1894) Tisza Kálmán jubileumára (1885), Fürdőben (1895), Ha elfelejtkezem magamról (1895), 1896 (1896), Ne járj... (1896), Zemplén magyarjaihoz (1896), Születésem éjjelén (1896), Ezékiel (1898), Márc. 15. (Képes Folyóirat 1898) 1897, A béke zászlaja (Zemplén 1902. aug. 16.), Az ördög monológja (1904), (Zemplén, karácsony), Az utolsó honvéd (1904), A holnapi költőkhöz (1908, Vas. Ujs.), Ilonka emlékezete (1906), Áldás Rákóczi (1906), Új ház a faluban (1909), Hunyadi (1909), Kossuth-szobrok (1910), (Zemplén, okt.), Szegény Magyar Márton (1910), Tehozzád Uram Isten (1912), Sp. R. L. 184. l., Titanic (1912) (Vas. Ujság), Bolgárok jönnek, magyarok mennek (1913 jún. 5.). (Ez utolsó költeménye.) Dátum nélküli: Ezredvünk ünnepén. Egy sírköre.

Van egy csomó szindarab-kézirat is: Aba (szom. j. tör. (2616. sz.), Akik nem akarnak házasodni (vj. 3. fv. 2796. sz.), A botanikus (vj. 2. fv. 1870., 2615.), Fiam báró lesz (2618. 2346. sz., — 1872. 1879.), Fürdőre kell menni (1 fv. vj. 2797., 2285. sz.), (1879.), Két szék közt a pad alatt (1870., 2619. sz. 5. fv. vj.), Brutus (2614., 2285. sz.), Népszínmű-törédék (2620. sz.), Dobai ezredesről, törédék (2621. sz.), Toborzó (2285. sz.), A kortes vagy a grófnő halála (2285. sz.), Tróilos és Kreszida (2996. sz.), [A vetélyszenv. áldozata 4 fv.), Sok zaj semmiért (Shakesp. vj. 5 fv.), A csalódottak (vj. 1 fv. 1879.), Ellentétes házasságok., Napról-napra. (Dr. 4 fv.). Ez utóbbiaknak csak a címeiről tudunk.]

Tudunk még: *Fehérgyarmati költemények* (1878) c. versessorozatról itt, de csak a címét ismerjük.

Ezekon kívül még sok újabb verse van kéziratanban (pl. Hazafi Verai János, Buksi bárdok (paródia), A magyar lelkész (paródia stb.) egy halommal, amelyek mind hozzátartoznak Fejes műveiből. Az utolsó költeménye tehát: *Bolgárok jönnek, magyarok mennek* — 1913 közepéről v. elejéről.*

GULYÁS JÓZSEF.

KAZINCZY-EMLEKEK SZILVÁSI GÁBOR ALBUMÁBAN.

Gyermekkorunkból bizonyosan többen emlékezünk még azokra a tárca-méretű, igen díszes kötésű biedermeier-tokocskákra, amelyeknek könyvfődele alatt jeles mondásokkal teleírt, vékony papírlapok rejtőztek. A későbbi emlékkönyveknek elődei voltak ezek az albumok, és valószínűleg a német kultúra hozta őket hozzánk és tette divatosá a felvidéki úri családok körében.

* A Sárosp. Ref. Lapok 1910. 475—6., 1911. 216., 1907. 323., 1906. 500., 1912. 184. l. és Sp. Lapok 1902. 812. l., 1912. 202., 262. l. Adal. Zemplén vm. tört. 1909. is megjelent e versek közül egyik-másik.

Nemrégiben végiglapozhattam egy ilyen emlékalbumocskát, amelynek története családom multjával kapcsolatos. Űkapámnak, Szilvási Gábor péceli református lelkésznek hagyatékából került ez az érdekes kis emlék rokonom, Wattay Gusztáv pomázi birtokos tulajdonába. Címlapján ez a fölírás áll: *Album Gabrielis Szilvási quod suis Fautoribus et Amicis offert.*

Az első bejegyzés 1782-ből, Sárospatakról kelt. Szövege jórészt a XVIII. század divatjának megfelelően latin nyelven íródott. Tulajdonosa magával vitte mindenfelé, Verőcére, Losoncra, Regmecre és Németországra is. Emléksorokat írtak belé 1784-ben göttingai tanárai és tanulótársai, 1787-ben pedig ismét Göttinga, Frankfurt és Nürnberg szerepelnek, ahol Szilvási teológiai tanulmányait folytathatta. Legérdekesebbek mégis a hazai bejegyzések. Emléksorokat írtak itt Kármán József losonci református lelkész, a költő atyja, majd Kazinczy Dénes, Ferenc öccse, 1782-ben a latinos verselők úttörője, Szabó Dávid és Kazinczy Ferenc íjs. A jóbarátok közt találjuk Esterházy Miklós herceg hadnagyot, aki francia emlékverset írt *Votre Sincere Ami* aláírással.

Kármán sorai a következők:

Excites donum des quod est in te 2. Junni. 1:6 — Hoc apostolico monito
svadet et vovet filius itineris litterarii progressus, imprimis in conversatione
virosum eruditorum et accessu ad Consistoria Ecclesiastica gravedor, Eruditissimo albi sui Possessori sibi semper ob pietatem dilecto
Lossoncini 27 dec. 1782.

Josephus Kármán.
Eccl. H. C. addicond.
Loss v. D. M. mp.

Kazinczy az Albumban a következő három versével szerepel.

Kedvesem! Nem fog soha nyúgodalmat
Szived érezni, hatsak ösztönének
(Meg-nevetvén az idegen javallást:)
Bízva nem engedsz

Alsó Regmetzen Abaujban 21. Nov. 1782.

Kazinczy Ferentz.

Me recreat placidi tranquilla Cupidinis aura,
Sít procul ex animo turbida cura meo.
Me jocus et risus juvet, incertique Penates,
Me sine nube dies, et sine nocte thorus
Rixa vovans odiis, sed nullo vulnere bellum,
Et matutino victa vita sopore Venus

Verőtze. 1789. II. 20.

Franc. Kazinczy.

Midőn a' bődögság töllunk el-enyészett,
Két barátot adott mellénk a Természet,
Köztök sebem'-irját mindég fel-találom —
Egyik a' *Reménység*; — a' másik az *Álom*.

Verőtzén Nov. 20 d. 1789.

Kazinczy.

Az album tulajdonosa egy évvel élte túl nagynevű barátját: Szilvási Gábor az utolsó lap verse szerint 1832-ben halt meg.

Közli: SZILÁDY ZOLTÁN.